Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri:
in Viena: M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Dannebcr, în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Bucuresci: Agence Havas, Succursale de Roumanie; în Hamburg: Karolyi & Liebmann.
Prețul inserțiunilor: o seria garmond pe o colónă 8 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. seu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. seu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 261. Brașov, Mercurĭ 27 Noemvre (9 Decemvre) 1896.

Votarea indemnității.

S'a schimbat radical, după alegerile ultime, constelația în camera unguréscă. Acésta s'a vĕdut erĭ, cu ocasiunea desbaterei proiectului de lege, prin care guvernul a cerut indemnitate pe timpul celor patru lunĭ dintâiŭ ale anului viitor 1897.

Altă-dată o astfel de desbatere ar fi deslănțuit tótă furia oposiției și majoritatea, ce se susținea numai cu 13—15 voturĭ, ar fi fost în mare grijă. De rĕndul acesta însĕ n'a trebuit nicĭ o óră pentru ca camera sĕ voteze guvernului indemnitatea. Numai pentru onórea drapelului, vorbitorii diferitelor partide oposiționale au făcut declarațiunile lor, prin carĭ arată motivele, pentru carĭ partidele lor nu pot vota indemnitatea.

Se'nțelege, că vorbitorii oposiției, carĭ de astă-dată n'au fost conducĕtorii înși-șĭ, au pus cestiunea încrederei și au ajuns la resultatul, că guvernul actual nu merită nicĭ cea mai mică încredere nicĭ într'o privință. Causa principală a neîncrederei, ḑise unul din vorbitorĭ, sunt alegerile trecute, carĭ n'au fost alegerĭ, ci adevĕrat rĕsboiŭ cu banĭ și cu soldațĭ; chiar cei din Viena s'au jăluit, că s'a adus miliția din Austria, ca sĕ facă în Ungaria alegerĭ libere.

Același vorbitor al stângei estreme a constatat, că nicĭ-odată n'au ajuns în dietă atâția solgăbirĕi, fișpanĭ și viceșpanĭ. „Au vrut sĕ încarce cu distincțiunĭ pe aceia, carĭ au răpit poporului și națiunei drepturile“. Apoi între aplausele sgomotóse ale stângei a esclamat: „Acest parlament nu póte avé și nicĭ nu are vaḑă“. Președintele, avertisând pe vorbitor, că nu e permis a vătĕma vaḑa camerei, s'a auḑit strigarea: „Décă nu e vaḑă, atuncĭ ce sĕ vateme?“

S'au vorbit mai multe de acestea și 'ĭ s'au spus guvernului multe adevĕrurĭ și din partea altor vorbitorĭ. Numai vorbitorul „partidei poporale“ a declarat scurt, că acestui guvern partida nu-i póte vota indemnitatea.

In fine, ministrul de finanțe Lukacs s'a apĕrat în contra imputărei, că guvernul însu-șĭ a creat situația acésta siluită, ḑicĕnd, că pe lângă cea mai mare părere de rĕu, guvernul n'a putut sĕ ajungă cu partidele la o învoélă, care sĕ fi asigurat votarea budgetului. Astfel nu i-a rĕmas, decât a cere indemnitatea.

Astfel s'a votat proiectul de lege privitor la indemnitate în mai puțin de-o oră.

Ce însémnă acésta? întrébă „M.-g.“ Insémnă, ḑice, deplina apatiă, însémnă, că dieta nu se mai ia pe sine în serios, și că ea însa-șĭ nu mai crede, că este capabilă a-șĭ împlini chiămarea sa de-a controla și de-a da directivă.

Interesant e, că pe când la desbaterea indemnității partida lui Kossuth se pronunță atât de categoric în contra guvernului, organul „partidei poporale“ susține cu tótă tăria, că partida lui Kossuth a încheiat alianță secretă cu partida „liberală“ și că acéstă alianță este anti-dinastică. Acéstă alianță, ḑice, a creat'o politica bisericéscă a guvernului, pe care firesce o aduce numita fóiă în legătură cu protestantismul și cu intrigele și nisuințele lui anti-dinastice.

Nu voim sĕ urmărim mai de aprópe mersul ideilor acestora. Observăm însĕ, că în adevĕr, conivența dintre partida „liberală“ maghiară și dintre Kossuthism nu se datéză numai dela legile bisericescĭ încóce, ci încă de când Coloman Tisza a ajuns cârmaciul partidei guvernamentale, și acésta este cam de mult.

CRONICA POLITICA.

— 26 Noemvre.

Vorbind despre neașteptata **schimbare de cabinet în Bucurescĭ.** Ḑiarul vienes *„Neue freie Presse“* scrie: „Căderea cabinetului Sturdza n'a fost causată printr'un vot al camerei, care așa ḑicĕnd, nicĭ nu are oposiția, ci causa retragerei d-lui Sturdza este a se căuta într'o afacere religiósă. Religiune și politică se bat în capete în ḑilele nóstre în mii de chipurĭ și nu numai la Bucurescĭ“.

„E greu a admite, că turburările de pe strade singure ar fi adus cu sine demisiunea cabinetului Sturdza; aceste turburărĭ au fost mai vêrtos direct motivate prin afacerea Metropolitului Ghenadie. Acest prelat prisonier între zidurile unei mănăstirĭ, despoiat de situațiunea și de forma sa, și care în cele din urmă este încă în momentul de față membru al Senatului, s'a arĕtat destul de tare pentru a rĕsturna un cabinet. Tóte aceste lucrurĭ fórte curióse și décă faptul s'ar fi petrecut mai aprópe de noi, am fi fost ispitițĭ a ḑice: Acésta nu se potrivesce cu epoca nostră“.

„In România n'avem a ne teme de-o reacțiune dirigiată de bisericĭă și dotată cu binecuvêntarea ei. Retragerea d-lui Sturdza nu semnifică decĭ, decât desastrul unei personalitățĭ și nu desastrul unui sistem. Noul president al consiliului d-l Aurelian e tot un liberal și șĭ-au ales colegii dintre liberalĭ. Nimic nu se va schimba decĭ în politica română și încă și mai puțin în relațiunile cu Austria“.

*

Inregistrând importanta noutate relativă la crearea unei **Metropolii române în Macedonia** și la generósa hotărîre ce a luat'o Sultanul Abdul-Hamid, de a înființa din casseta sa particulară mai multe burse pentru tinerĭ românĭ macedonenĭ, ḑiarul bucurescean *„L'Indèpendence Roumaine“* scrie:

„Făcĕnd reservele nóstre realativ la alegerea făcută în persóna părintelui Antim, trebue sĕ constatăm, că aceste acte, ce emană din instituția atât de generósă cât și de spontană a Maj. Sale Sultanului, vor produce cea mai fericită impresiune în România“.

„Noi vedem în aceste un gagiu al sincerității cu care Suveranul otoman voesce sĕ introducă reformele, ce le-a promis tuturor supușilor creștinĭ ai imperiului; însĕ noi vedem întrînsele mai cu sémă o probă a unei bunevoințe particulare față cu conaționalii noștri, a căror sentimente leale pentru Sultanul s'au afirmat întotdéuna cu putere“.

„Vara trecută, când bandele de insurgențĭ grecĭ au pătruns în Macedonia încercând sĕ rĕsvrĕtéscă poporațiunea, și în vara din 1895, când conspiratorii bulgarĭ au vrut sĕ dea foc întregei peninsule, numai elementul român din Pind a rĕmas statornic supus autorității Sultanului și a dat chiar ajutor apĕrătorilor ordinei în contra rĕsvrĕtitorilor“.

„Sultanul a avut ocasiunea, de astădată, a se convinge că asigurările de devotament ale Românilor macedonenĭ n'au fost numai nisce frase de convențiune, ci că ele emanau din intima convingere ce o au toțĭ Românii, fără deosebire, despre necesitatea susținerii imperiului otoman în interesul păcii în Orient...“

Alianța celor trei împĕrațĭ.

Organul „partidei poporale“ „Alkotmány“, care are legăturĭ cu cercurile Curții publică dela un amic al sĕu din Petersburg nisce informațiunĭ, carĭ spun, că între Țarul Nicolae II și împĕratul Franciscu Iosif I s'a stabilit cu consimțĕmêntul împĕratului german Wilhelm II o învoială, care enunciă pe basa principiului de neintervențiune susținerea *statului quo* în Peninsula Balcanică. Etă ce se scrie din Petersburg numitei foi:

In cercurile politice și diplomatice rusescĭ se consideră ca cel mai mare resultat al călĕtoriei Țarului Nicolae II *învoiala dela Viena*, la care a contribuit mult Wilhelm II, care o și consideră ca una din cele mai marĭ victorii ale diplomației germane.

Germania voesce sĕ susțină alianța cu Austro-Ungaria, dér vrea sĕ stée în cele mai bune raporturĭ și cu Rusia, pentru-că în nisuințele sale de-aș estinde coloniile

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

„Cartea négră“.

Unde dai și unde crépă.
Prov. român.

Rĕspuns la „Cartea négră“ (A „fekete könyv“), scrisă de br. Ștefan Kemény junior în 1849, și publicată de Hentaler Jozsef în numerii 121—131 din Mai 1895 ai lui „Magyarország“ din Budapesta.

De **Axentie Severu.**

16) (Urmare).

Décă pe lângă tóte cele ḑise, „Cartea cea négră“ e genuină lucrare a baronului Kemeny István și numai un nemernic a scris în fruntea ei „iratott 1849“, atuncĭ ea aruncă o tristă și supĕrătóre umbră asupra autorului ei, care tradéză o superficialitate de spăriat și arată o rĕutate, care nu se póte cualifica cu nicĭ un cuvênt din dicționarul limbei române.

Și sĕ vedețĭ, eu îi sunt mulțămitor, pentru-că un lucru, care a spus și scris de conaționalii și colegii mei, că adecă Maghiarii ar fi dat primul foc din pușcă la Auraria, nu l'am credut; dér autorul „Cărții negre“ o spune și mărturisesce lămurit, că după ce s'a pronunțat pacea și Românii au incendiat în mai multe locurĭ orașul, garda — adecă gardiștii ungurĭ — au început a da focurĭ din pușcĭ [1]) asupra incendiarilor, carĭ în urma acésta au fugit mâncând pămênt afară de oraș.

Ei bine, D-lor, décă după primele împușcăturĭ Valahii au fugit, pentru-ce Maghiarii nu s'au apucat sĕ stîngă focul? Apa nu li-a lipsit, pentru-că de-alungul orașului curge despre sud Ampoiul [2]) și despre médă-nópte spre sud îl taie și desparte în două Valea morilor. Nu cunosc nicĭ o localitate în Transilvania, care sĕ fiă așa ușor de apĕrat prin stînsul unui incendiu, ca Auraria. Pentru-ce nu au rĕmas în oraș sĕ se fi împăcat și ei, ca Abrudenii?

[1]) Ez a bekeltető játék untatta és boszantatta az oláhokat, kik a város tobb helyen felgyujtatták, az őrség erre tüzelni kezdet a gyuitagokra kik meg futamatamattak a városbol.

[2]) et remotus Orbe Apulus, scrie Ovid.

Ḑicețĭ, că „Zlăgnenii întrebuințaseră armele primite din Alba-Iulia numai spre apĕrarea propriă“, adecă a persónei. Va fi! Afla-se-va óre vre-un Român pe lumea asta așa de hĕbĕuc, sĕ nu scie, cum-că și cel mai miserabil cismar încă a avut până la 1848 o pușcă ruginită, un „fokos“ și o ciórsă de sabiă, la casa sa? — Nu, nu dragìi mei! Maghiarii din Auraria nu au cerut și primit puscile cele cu baionete din Cetate pentru a-șĭ apĕra persóna și viéța, care nu li-o amenința nimenea, ci, ca și Abrudanii, ca și Roșianii, ca și Ighiuanii le-au cerut și primit sĕ formeze garda națională, care sĕ apere uniunea și constituțiunea maghiară, croită în detrimentul națiunei române și saxonice, și acésta o probéză pe deplin „Cartea cea négră“, spunêndu-ne, că „după ce în 22 Octomvre 1849 s'a lățit scirea, cum-că o hórdă de Valahĭ bandițĭ se apropie, Nemegyei János, administratorul minelor [3]) a învitat garda națională la un consiliu de resbel [4]). Cum-că nu au primit puscile numai pentru apĕrarea persónei, probéză și fapta, că Maghiarii din sus pomenitele orașe mai mult românescĭ, decât ungurescĭ, nu le-au ținut de cuiŭ, séu în vre-un unghiŭ al casei, cum se țin armele pentru apĕrarea persónei, ci au paradat și s'au eserciat, cu ele tótă vara pe „Troian“, prin erburile Românilor, ba un gardist a și pușcat pe-un Român din bun senin.

[3]) Nu numai administrator, ci și căpitanul gardei naționale. — *Aut.*

[4]) Cei ce țin consiliu de resbel, apĕră patria nu persóna, — *Aut.*

Cei ce doresc sĕ cunóscă și mai deaprópe, cum s'a întêmplat incendiarea și plecarea Maghiarilor din Auraria, sĕ cetéscă Raportul lui Iancu subșternut guberuului central din Viena și publicat în 1850 în „Die Romänen der österreichischen Monarchie“, de Laurianu, tradus și publicat de G. Barițiu în foișóra „Observatoriului“, apoi apărută ca broșură separată în tipografia lui W. Krafft, Sibiiu 1884.

Dér fiind-că nicĭ Iancu, nicĭ Kemeny, nicĭ eu nu am fost de față și nu am luat parte la acea catastrofa înfricoșată și gróznică, sĕ cernem nițel cele ce le vedem negru pe alb scris în „Cartea négră“, și sĕ ne luminăm, pe cât se póte mai bine asupra „causei causati“.

de peste Mare are lipsă *de spriginul Rusiei în contra Angliei*, care pretutindenĭ stă în calea estinderei germane.

De-aicĭ urméză, că Germania are un mare interes ca între Austro-Ungaria şi Rusia sĕ se facă o învoială, în urma căreia sĕ fiă eschisă posibilitatea unui conflict între cele două puterĭ în Peninsula Balcanică.

Nu se scie, décă esistă orĭ nu o învoială în scris, dér e neîndoios, că *s'a făcut în Viena o învoială anumită.*

Acésta învoială stipuléză a sĕ susţinea *status quo pe basa principiului de neîntervenţiă.* Rusia n'are ce căuta în Serbia şi pe regele Alexandru l'au avisat *sĕ se radĕme pe Austro-Ungaria.*

Ce privesce însĕ Bulgaria, Rusia va fi cu ochii aţintiţĭ asupra porturilor bulgare dela Marea négră, ca aceste sĕ nu ajungă sub o influinţă anti-ruséscă; in celelalte însĕ Rusia nu se va amesteca în afacerile Bulgariei şi va rĕmâné cu totul neutrală, la cas când Austriei i-ar succede a-şĭ întări influinţa în Bulgaria.

Motivele ce ar fi îndemnat pe Rusia la acésta învoială, se dice, că ar fi marea misiune culturală, ce stă înainte de Siberia, care în cea mai mare parte a ajuns în deceniile din raporturĭ mai avantagióse. Nu mai încape îndoială, că esistenţa unei învoelĭ ca cea de mai sus, décă s'ar adeveri, ar avea o nespusă şi necalculabilă importanţă.

„Constatărĭ“. Sub titlul acesta „Unirea“ din Blaşiu se plânge în numĕrul sĕu mai nou, că tât „Gazeta“, cât şi „Tribuna“ ar fi publicat amĕnunte din desbaterile sinodului archidiecesan de-acolo. Dice, că „asemenea publicaţiunĭ sunt de tot necuviincióse“, deórece „pertractările sinódelor sunt secrete şi numai decisiunile sunt publice“. Mai adauge apoi, că „cele comunicate nu sunt esacte“.

Rĕspundem „Unirei“, că în raportul publicat de noi nu se cuprinde nimic din desbaterile Sinodului, ci s'au amintit numai unele dintre hotărîrĭ, dându-se, vedĭ bine, şi esplicările de lipsă, pentru a puté fi înţelese. De vre-o „vătămare a secretului“ nu póte fi vorba, pentru că tóte cestiunile atinse în raportul nostru erau cunoscute înaintea tuturor celor ce au voit sĕ le cunóscă.

Pentru pretinsa „divulgare“ a vr'unui secret, raportorilor diarelor nóstre nu li-se pot face imputărĭ nicĭ pentru aceea, pentru că acestor raportorĭ nu li s'a permis, sub nicĭ o condiţiune, a asista la desbaterile Sinodului.

Tot cei dela „Unirea“ sĕ înţelégă lucrul cum vor voi, însĕ trebue sĕ scie, că şi noi avem o părere şi încă o părere independentă despre aceea ce va sĕ dică a *apĕra instituţiile bisericei.* Şi décă dênşii găsesc, póte, o vătĕmare a secretului în informaţiunile, ce le-a publicat fóia nóstră privitor la apostrofările, cu carĭ a fost întimpinat canonicul Iosif Hosszu de membri Sinodului când şi-a desfăşurat politica sa şcólară, bine cunoscută publicului nostru de mai înainte, atuncĭ îĭ asigurăm, că noi am considerat şi considerăm comunicarea acestui *secret public* ca făcută tocmai în interesul apĕrării instituţiilor nóstre.

De-altmintrelea décă d-nii dela „Unirea“ ar fi fost mai atenţĭ, ar fi putut vedé, că raportorul nostru a declarat, că „nu scrie pe basa unor informaţiunĭ nemijlocite, ci aşa, precum s'a putut informa dela alţii“. El este şi rĕmâne prin urmare, scutit de orĭ ce împutărĭ chiar şi în casul, când în raportul sĕu s'ar fi străcurat vre o necesitate, ceea ce însĕ nu s'a înĕmplat, căcĭ de se întêmpla, de sigur, că „Unirea“ nu s'ar fi mărginit a susţine numai în general, că „lucrurile nu aşa s'au petrecut“.

Banffy şi politica lui.

„Köln. Ztg.“ publică o scrisóre din Budapesta, în care se spun lucrurĭ fórte interesante despre Banffy şi politica lui viitóre. Reproducem din acéstă corespondenţă următórele:

Banffy a trebuit sĕ disólve vechia cameră, deórece oposiţia era hotărîtă sĕ împedece reînoirea pactului în orĭ-ce chip. Pentru a împedeca acest plan al oposiţiei, în cele din urmă s'a învoit şi monarchul la disolvarea Camerei şi Banffy a isbutit a-şĭ înşgheba la nouele alegerĭ o majoritate, de care el însu-şĭ s'a spăriat. Adeverat, că în acéstă uriaşe majoritate se află şi elemente nu tocmai liberale, carĭ pot deveni periculóse, dér în cestiunea pactului şi a cvotei ele nu vor prea fi periculóse.

In dieta unguréscă majoritatea o forméză întotdéuna partida *personală* a aceluia, care *„face“* alegerile: statistele, mamelucii, garda înşghebată mai ales din streberĭ şi funcţionarĭ, carĭ votéză la comandă, jură la comandă, se măniă şi se bucură la comandă. Banffy până acum nu făcuse alegerĭ şi de aceea n'a avut încă o astfel de cétă de trabanţĭ, astădĭ însĕ lumea e a lui, are o majoritate mai mare, mai puternică şi mai neîndurată ca antecesorii sĕi. Pe cât timp de sus va fi tolerat şi el va sta în şea, tóte se vor întêmpla după voia lui.

Din causa atot puterniciei liberalului ministru-preşedinte începe acum sĕ se témă chiar şi aripa liberală a partidei liberale — căcĭ e de însemnat, că liberalii formézá numai o aripă a acestei partide. De acésta aripă se ţin, afară de deputaţii jidovĭ, aceia, carĭ de 30 de anĭ luptă pentru contopirea elementului jidovesc în cel unguresc. Acéstă aripă după alegerile din urmă încóce e fórte îngrijată.

Baronul Banffy este un om misterios. După căderea lui Wekerle, el a ajuns ministru-preşedinte, din causă, că Tisza n'a putut, ér Hedervary n'a voit sĕ ajungă. El a fost scos la ivélă prin necesitate, fără sĕ se fi sciut despre el, décă e liberal, orĭ e conservator. Adevĕrat, că legile politicobisericescĭ le-a promovat, dér altfel nicĭ n'ar fi putut face. Adevĕrat este şi aceea, că la ultimele alegerĭ a îndreptat cele mai furióse atacurĭ în contra conservatorilor, dér aşa se vede, că tóte acestea le-a făcut numai pentru aceea, căcĭ în ei privia nisce rivalĭ, carĭ vor sĕ pună mâna pe conducere. La tótă întêmplarea e bătĕtor la ochĭ, că cu totul pe nesimţite a întrodus în partida liberală o mulţime de conservatorĭ şi clericalĭ. Escluderea deputaţilor jidanĭ din comisiunea financiară, sulevarea cestiunei agrare în discursul tronului, modul de tratare manifestat faţă de Falk Miksa şi câte-va declaraţiunĭ ale lui: tóte acestea au produs neîncredere faţă de el.

In privinţa individuală, el este cinstit şi corect (sic!) numai capabilitatea şi principiile lui pot fi atacate şi criticate. De-altmintrelea nicĭ el însu-şĭ nu ţine mult la sciinţa şi capabilitatea lui. El însu-şĭ dice, că nicĭ-odată n'a credut sĕ ajungă acolo, unde a ajuns. Atacurile oposiţiei pentru nesciinţa sa nu-l alteréză. Ceea ce însĕ înlocuesce tóte acestea este energia şi violenia sa. Aceste două însuşirĭ fac din el individualitate politică, asemenea căreia astădĭ puţine sunt între Maghiarĭ. Tocmai de aceea cei din clubul liberal se tem de el.

Banffy nicĭ-odată n'a jurat pe steagul liberalismului, cel puţin cu acelaşĭ drept se ţine el de partida liberală, ca şi un conte Szápary, séu un Batthyany, séu preoţii catolicĭ şi naţionalităţile. Astădĭ liberalismul érăşĭ duce dile albe, dér cine cunósce pe Banffy nu crede a fi lucru imposibil, ca într'o bună diminéţă punctul de gravitaţiune al partidei liberale sĕ fiă mutat din aripa dréptă la aripa stângă. Nimic nu-l împedecă sĕ facă acésta. A făcut până acum politică „liberală“, căcĭ a trebuit sĕ facă; scie însĕ sĕ facă şi politică conservativă, décă altfel nu se póte. In marea partidă guvernamentală se află amêndouĕ elementele, — hotărîtóre în causă este garda lui. Timp de doi anĭ a guvernat asemenea lui Tisza şi Wekerle, dér şi pe ai lui Apponyi şi pe ai lui Zichy îi va sci tocmai aşa mulţămi. Banffy este un oportunist hotărît. Acésta îi vine astădĭ îi minte aripei liberale din marea partidă „liberală“.

Saşii şi efectele legii pentru şcólele medii.

„Sieb. d. Tageblatt“ din Sibiiu căutând sĕ-şĭ dea sémă în n-rul séu din 4 Dec. n. a. c., despre efectele legii pentru şcólele medii din 1883 ajunge la nisce concIusiunĭ remarcabile, care merită sĕ fiă fixate, fiind-că arată prea învederat cât de adênc s'au cufundat patrioticii Saşĭ în perversa situaţiune creată prin pactul cu Bánffy.

Organul săsesc înregistréză cu multă îngrijire scirea raportată cu atâta plăcere de foile din Cluşiu, că în semestrul curent s'au înmulţit în mod considerabil ascultătorii la universitatea din Cluşiu, la care s'au înscris şi peste 60 studenţĭ saşĭ.

Când s'a adus legea pentru şcólele medii, erau îngrijite cercurile săsescĭ, că tinerimea săséscă constrînsă de a cerceta universităţile unguresci se va desnaţionalisa la acele, acum acelea-şĭ cercurĭ vĕd că temerea lor a fost nefondată şi că cercetarea universităţilor unguresci produse în tinerimea săséscă tocmai efectul contrar, tot atât de detestabil, anume: *desvoltă în tinerii Saşĭ ura contra Maghiarilor şi şovinismul săsesc.*

Procesul acesta se produce prin faptul, că tinerii Saşĭ nu se simt atraşĭ de cercurile colegilor lor maghiarĭ, a căror mod de traiu nu le convine şi astfel sunt necesitaţĭ a se abţiné de atingerea cu Maghiarii şi a forma un cerc deosebit al nemulţămiţilor şi neîndreptăţiţilor. Traiul acest esclusivist aduce cu sine, că cercul de vederĭ al tinerilor Saşĭ nu se lărgesce, ci se strîmtoréză şi în urma prevalenţei în cunoscinţe, avênd o pregătire mai perfectă decât colegii lor maghiarĭ devin tinerii Saşĭ nemodeştĭ şi îngâmfaţĭ. Tot la universităţile unguresci învaţă tinĕrul Sas sĕ facă politică şi demonstraţiunĭ politice, prin ce se cultivă spiritul insolenţei, atât de străin caracterului săsesc.

Ér tinerii saşĭ re'ntorşĭ dela universităţile unguresci aduc acasă un spirit periculos pentru esistenţa şi viitorul poporului săsesc, încât societatea săséscă are sĕ se lupte de present cu nĕcazurĭ până acum necunoscute în sînul sĕu.

In fine se bucură organul săsesc, că spiritul acesta n'a causat până acum miserii mai marĭ, fiindcă majoritatea săséscă nu şĭ-a perdut încă cumpĕtul şi chibzuinţa, nu-şĭ póte însĕ retăcé temerile faţă de efectele desastróse ale învĕţămêntului la universităţile unguresci.

SCIRILE DILEI.

— 26 Noemvre.

Pentru tricolorul românesc. Scim, că solgăbirĕul din Deva a osîndit pe d-na *Maria Pătrău* n. *Popovicĭ* şi pe surorile d-sale *Sinefta* şi *Victoria Popovicĭ*, fiicele d-lui preot din Leşnic, la câte o di închisóre şi 35 fl. amendă, pentru-că au purtat câte-o pantlică în tricolor românesc, carĭ pantlice însĕ au fost smulse dela respectivele dame şi confiscate de nisce gendarmĭ grobian. Contra sentinţei s'a înaintat recurs la vice-şpanul prin d-l apĕrător Francisc *Hosszu-Longin.* După cum află „Rev. Or.“, vice-şpanul a schimbat sentinţa, *achitând pe cele două domnişóre cu totul; faţă de d-na Maria Pătrău însĕ a susţinut neschimbată sentinţa solgăbirĕului.*

—o—

Starea sĕmĕnăturilor în Ungaria. După raporturile ce le-a primit ministrul de agricultură din causa îngheţului şi a zăpedii repentine pe multe locurĭ nu s'a putut sĕmêna destul grâu de tómnă. Sĕmĕnăturile de grâu şi de sĕcară în general sunt îndestulitóre, pe unde nu le-au stricat şórecii şi insectele.

—o—

Linia ferată dela Sepsi-Sângeorgiu până la Ciuc-Sereda va fi terminată peste câte-va dile. O deputaţiune din comitatul Ciucului s'a şi dus la Budapesta pentru a cere, ca noua liniă ferată sĕ fiă deschisă şi predată comunicaţiunei încă în decursul acestei lunĭ.

—o—

Casurĭ de difterită. Ivindu-se în comuna Crizbav (comit. Braşov) s'au întrebuinţat pentru prima óră cu succes serul difteric. Comuna Crizbav şi-a procurat serul pe spesele proprii şi se va despăgubi dela cei mai cu stare din comună, pecând cei sĕracĭ nu vor avea sĕ plătéscă nimic pentru inocularea cu serum. Din partea fisicului s'a dispus ca în casurĭ de îmbolnăvire de difterită fraţii bolnavului sĕ fiă imediat oculaţĭ cu Behring I.

—o—

Décă garda séu gardiştii invitaţĭ de Nemegyei la consiliul belic a „hotărît, sĕ nu predea, decât numai morţĭ armele Românilor, décă acei gardiştĭ şĭ-au dus femeile în biserică şi au stat tótă nóptea cu arma la braţ séu la picior, şi décă hórda întrégă a pretins şi prin plebanul romano-catolic, înainte de-a fi incendiat, ca Maghiarii sĕ depună armele, şi aceştia nu au voit, ci precum am vĕdut mai sus, au tras ei primele focurĭ asupra Românilor; apoi ce om cu mintea la loc si fără patimă va mai ascrie şi pune în spinarea Românilor vina acestei catastrofe .?

Mai mult! décă gardiştii au fost aşa de ambiţioşĭ, încât nicĭ cu un preţ, fiă şi pentru câte-va buţĭ cu vin, nu au vrut sĕ depună şi predea armele şi sĕlbaticii banditĭ românĭ i-au lăsat nu numai pe ei, ci şi pe familiile lor sĕ plece în pace, întregĭ, cinstiţĭ, sănĕtoşĭ la Alba-Iulia cu puşcile pe spinare; décă, în fine, au lăsat pe Angyal, pe Kain, Konrad şi pe alţii sĕ se reîntórcă dela Pătrînşenĭ înapoi, cum ne arată „Cartea négră“, sĕ ne punem mâna pe inimă şi sĕ dicem: mea culpa, mea maxima culpa. — Sĕ dicem, că aceia nu au fost aşa de banditĭ, aşa de sĕtoşĭ de-a vĕrsa sânge, cum îi descrie autorul „Cărţii celei negre“, ci au avut multă şi mare pacienţă şi iubire de ómenĭ; cu atâta mai mare, căcĭ după ce între Feneşiu şi Galaţĭ Dr. Knöpfler, Bara, Csasár şi Nemegyei s'au declarat, că depun armele, s'au învoit ca sĕ le dea şi 20 carĕ, pe carĭ sĕ-şĭ pótă pune şi duce familiile la Alba-Iulia.

Ce e drept, autorul susţine, că în loc de 20 au venit numai 2 carĕ, pe carĭ s'au încărcat armele. Cine va puté însĕ crede, că pentru plată bună nu s'a fi căpĕtat la Feneş, Galaţĭ Pătrînşeni nu numai 20, ci 200 de carĕ? Éră décă Românii au fost perfidi, şi în loc de 20, au dat numai 2 carĕ; pentru ce garda cea voinicósă, care cu o di mai înainte hotărîse, că cine va vré sĕ-i ia cu puterea armele, numai trecênd peste cadavrele ei le va puté lua? Pentru-ce acéstă gardă voinicósă, vĕdênd, că Românii nu ţin învoiroa făcută, a predat armele şi a plecat mai departe uşurată? Nu era mai cuminte sĕ se reintórne cu toţii înapoi la Auraria, cum a făcut Angyal, Kain şi Konrad mai înainte? Distanţa dela Galaţĭ, Feneş până la Auraria abia face un chilometru şi jumĕtate, pe când cea de-acolo la Alba-Iulia face 20 chilometri. Noi însĕ scim, că Românii nu numai li-au dat cele 20 carĕ, ci cea mai mare parte s'au şi întors la Auraria, lăsând numai vre-o 20 inşĭ, ca sĕ escorteze armele la Cetate, ceea ce se prea póte crede şi înţelege, pentru-că Auraria incendiată fiă de Românĭ, fiă de Maghiarĭ, ardea. Apoi orĭ cine scie, cum alérgă lumea la foc: unii ca sĕ casce gura, unii ca sĕ stîngă şi alţii ca sĕ pună mâna pe ce vor puté. Aşa e lumea; eu şi Iancu nu am putut'o îndrepta, unul din Câmpenĭ şi altul din Blaşiu.

Palavre! — vor rĕspunde adversarii; dér palavre scrise de om, care a stat 4 lunĭ de dile pe Valea Ampoiului, la gura Ampoiţei, la gura Ursului în Auraria şi a avut ocasiune de-a audi chiar şi din gura plebanului rom.-cat. Botnar, care i-a fost profesor la Sibiiu, şi din gura lui Lukats Lukats séu Lukats bogatul, cum se petrecură lucrurile până aci. —

(Va urma.)

Emigrărĭ. Din Szepes-Váralja se scrie, că locuitorii de acolo emigrézĕ neîncetat în America. Din causa acésta fórte cu greu se pot căpĕta lucrătorĭ. In cercul Szepes-Váralja, nicĭ nu este o comună, din care sĕ nu fi emigrat în America 5—10 dintre cei mai bunĭ muncitorĭ.

—o—

Oficerii grecĭ. Din Atena se telegrafézĕ, că toţĭ oficerii de acolo dela cavaleriă şi infanteriă s'au retras din societatea oficerilor. Casul acesta a produs mare senşaţiă în cercurile politice şi militare. Prin retragerea din societatea oficerilor au voit sĕ demonstreze contra guvernului, mai întâiŭ din causă, că guvernul n'a avansat şi pe oficerii dela infanteriă şi cavaleriă în aceeaşĭ proporţiă ca pe oficerii dela alte arme, al doilea, pentru-că guvernul a negles cu totul aceste două arme.

—o—

Decaderea venitelor bursei din Austria. Nimic nu ilustrézĕ mai bine marea decădere a bursei din Austria, ca împrejurarea că în acest an darea bursei incursă în visteria statului face abia numai a treia parte cât cea din anul trecut. In anul trecut în primele 11 lunĭ au incurs în visteriă ca dare a bursei 675,000 fl., pe când în anul curent din Ianuarie până în Noemvre au incurs numai 234,000 fl. Astfel diferenţa între anul trecut şi cel curent este de 441,000.

—o—

Italienii în Abissinia. Ḑiarului din Neapole „Don Marzio“ i-se scrie din Roma: In timpul din urmă a sosit mai multe petiţiunĭ la ministrul de rĕsboiu dela prisonierii italienĭ din Africa. Ei se rógă, ca ministrul sĕ le permită a rĕmâné pentru tot déuna în Abissinia. Negusul este un om brav, un domnitor marinimos, astfel scriu soldaţii prisonierĭ. Menelik nu-i privesce ca pe prisonierĭ, ci ca pe cetăţenĭ liberĭ şi le-a dat şi ocupaţiune. In Italia, ḑic ei, n'au lăsat nimic în urma lor, pentru-ce sĕ se reîntórcă, nicĭ familiă, nicĭ avere. In Abissinia însĕ, le merge fórte bine, indigenii îi iubesc mult şi lucrul lor e bine plătit. Ministrul de rĕsboiu, până acum, încă nu le-a rĕspuns nimic.

—o—

„Creaţiunea“ de Haydn. Pentru producţiunea acestei grandióse composiţiunĭ, au început a se vinde de astăḑĭ încolo bilete în librăria W. Hiemesch. Prima producţiune va fi Joi în 10 l. c. şi a doua Dumineca în 13 l. c. Atragem din nou atenţiunea amatorilor de musică asupra acestor producţiunĭ.

—o—

Concert al musicei militare cu scop de binefacere. Musica regimentului de infanteriă Nr. 50 din garnisóna nóstră va da Vinerĭ în 11 Noemvre stil nou a. c. în marea sală a Redutei orăşenescĭ, la mese un concert, a cărui venit e destinat pentru reuniunea, ce s'a format cu scop de-a îngriji mormintele soldaţilor căḑuţĭ în Boemia, în campania dela 1866. Ministeriul comun de rĕsboiu a dispus, adecă ca fiă-care musică militară sĕ dea în fiă-care an 1—2 concerte în favorul numitei reuniunĭ. Programa concertului va fi următórea: 1) Marş rĕsboinic al preoţilor din „Athalia“ de Mendelssohn. 2) Ouvertură la „Preciosa“ de M. Weber. 3) „Die Rad'lfahrer“ vals de L. F. Wagner. 4) Fantasie din motivele operei: „Meistersinger von Nürnberg“ de Rich. Wagner. 5) „Brassói emlék“, ciardaş de Edg. Krones. 6) a) „Blumengeflüster“ pentru cuintet de Blon b) Introducere la actul 2-lea din opera „Fiica regimentului“ de Donizetti. 7) „*Te-am aşteptat*“ romanţă de Vassiliu. 8. „Was der Girardi singt“ potpuriu de Ertl. 9) „Herzblättchen“ polca franc. de Pfauser. 10) Losonczi Indulo de Lehar jun. Inceputul la 7½ séra. Intrarea 50 cr.

—o—

Băile de abur din loc nu vor puté funcţiona nicĭ mâne. Cele de vană însĕ stau la disposiţia publicului orĭ-când.

—o—

Se caută editor pentru următórele opurĭ: 1) Un volum de poesii poporale, 2) Un volum de poveştĭ poporale, 3) Un volum de novele poporale, 4) Un volum de novele traduse. A se adresa la autorul lor d-l *Ión Pop-Reteganul* în Reteag. (Retteg, Transilvania.)

Alianţa ceho-slovacă.

Ḑiarul cehic din Brünn, capitala Moraviei, „*Lidové Noviny*“, vorbind despre serata ceho-slovacă din Praga în legătură cu necesitatea ca Slovacii din Ungaria sĕ fiă sprijinițĭ din partea Cehilor în lupta lor contra maghiarismului ḑice:

„Marele principiu proclamat la serata arangiată de „*Cesko-slovenska jednota*“ trebue sĕ fiă tradus în faptă. Inteligenţa cehică, care simte de-o potrivă cu Slovacii va stărui pe lângă factorii şi representanţii ei politicĭ, ca aceştia sĕ îmbrăţişeze poporul slovac şi sĕ sĕ deştepte într'ênsul consciinţa naţională. Dela acea serată încóce nu mai putem ḑice, că privim liniştit la prigonîrea şi maghiarisarea Slovacilor.

„Putem fi convinşĭ, că de-aci încolo nicĭ deputaţii noştri nu vor lăsa sĕ trécă ocasiunile, ca sĕ întrevină în favorul drepturilor fraţilor slovacĭ călcate în picióre de despoţii maghiarĭ. Fraţii slovacĭ au primit la serata slovacă din Praga promisiunea, că pe ei Cehii îi vor sprijini, faţă cu violenţa şi cu tirănia maghiară, de-opotrivă în privinţa culturală ca şi economică“.

In cercurile Cehilor tinerĭ se vorbesce, precum află „Bud. Hirl.“, că ei vor adresa un apel la toţĭ deputaţii slavĭ, ca înţelegêndu-se în cestiunea naţionalităţilor, sĕ-şĭ ridice glasul în contra asupririi, ce trebue sĕ o sufere dela Maghiarĭ naţionalităţile nemaghiare din Ungaria.

Bombardarea Parisului şi Moltke.

In Berlin a apărut al treilea volum din corespondenţa militară a lui Moltke. El tratézĕ perioda dela 3 Septemvre 1870 până la 27 Ianuarie 1871, din rĕsboiul franco-german. Găsim acĭ între altele un conflict al lui Moltke cu Regele şi ministrul de rĕsboiu de Roon asupra cestiunei bombardării Parisului, conflict ce dovedesce energia, cu care Moltke se opunea amestecului politic în oposiţiunile mititare.

După ce cancelarul Bismarck, înaintase un raport urgent asupra acestei cestiunĭ, Regele trimise, la 28 Noemvre 1870, o scrisóre autografă lui Moltke şi ministrului de rĕsboiŭ, arĕtându-le surprinderea că nu s'a început încă bombardarea, că întârḑierea acésta îl pune pe gândurĭ, că din punctul de vedere militar stagnaţiunea de două lunĭ şi jumĕtate a operaţiunilor e tristă şi neînţelésă pentru profanĭ, aşa că în patriă s'ar putea nasce opiniunĭ neplăcute menite sĕ producă supĕrărĭ faţă cu cheltuelile cele marĭ şi că stagnaţiunea a dat inimimicului timp sĕ-şĭ consolideze nouele formaţiunĭ. Scrisórea Regelui adaugă, că din punctul de vedere politic armistiţiul acesta este considerat ca o lipsă de putere, aşa că intervenţiunile pentru tratări de pace, respinse până acum, ar putea reveni. Regele Wilhelm I cere decĭ un raport grabnic asupra putinţei şi mijlócelor de a bombarda în curênd Parisul.

Moltke a rĕspuns cam iritat printr'un Promemoria datat 30 Noemvre, în care spune că cestiunea când trebue şi póte sĕ încépa atacul artileriei nu póte fi rezolvată de cât din punctul de vedere militar. Motive politice pot fi ţinute în sémă numai întrucât nu urmăresc ceva neadmisibil séu imposibil sub raportul militar. Primul cas s'ar întêmpla décă politica ar cere începerea bombardării fără sĕ existe mijlócele trebuincióse, cel-l'alt când s'ar cere aprovisionarea grabnică a materialului referindu-se la faptul că Francezii au reuşit sĕ-şĭ procure un mare numĕr de tunurĭ grele cu muniţia trebuincióså. Militarii, carĭ au sprijinit cerinţele politicei, după raportul urgent al cancelarului, par a fi trecut cu vederea că guvernatorul Parisului a dispus pentru scopul acesta, de mai multe linii ferate, pe când conducĕtorii armatei prusiane au avut numai o liniă adesea întreruptă, care se sfêrşesce la o dinstanţă de 15 mile departe de câmpul armatei germane.

Până acum n'am reuşit — a adăugat Moltke — sĕ accelerăm aprovisionarea muniţiei şi de aceea bombardarea nu póte începe înainte de mijlocul lunii Decemvre. Pe lângă acésta bombardarea trebue considerată numai ca un mijloc extrem. Un mijloc mai sigur de şi mai încet, e închiderea strânsă şi flămânḑirea oraşului. Dealtmintera, soluţiunea campaniei nu stă aicĭ, ci în faptul ca armatele francese care se mai află pe câmp liber sĕ fiă bătute.

Conferenţe publice la gimnasiul român din Braşov.

In sala cea mare a gimnasiului român din Braşov se va începe cu Dumineca procsimă, la iniţiativa Reuniunii femeilor române din Braşov, *o seriă de conferenţe publice*, carĭ se vor ţiné în fiă-care Duminecă până la Crăciun. Venitul curat al conferenţelor este destinat în jumĕtate pentru Reuniunea femeilor române din Braşov şi în jumĕtate pentru fondul „*Coresi*“, menit pentru editarea de cărţĭ şcolare. Intrarea este ficsată cu *20 crucerĭ* de persónă, ér pentru studenţĭ cu *10 crucerĭ*.

Conferenţele se încep *la órele 4 p. m.*

Prima conferenţă publică o va ţiné d-l profesor *Ioan Popea, Duminecă în 1 Decemvre v.* cu tema:

„*Influinţa casei părintescĭ asupra caracterului individilor şi naţiunilor*“.

In vederea scopului nobil, cu care se ţin conferenţele aceste, îmĭ iau voiă a apela la interesul cât mai larg şi sprijinul cât mai călduros al onoratului public român din Braşov şi jur.

Braşov, în 25 Novembre v. 1896.

Virgil Oniţiu,
director gimnasial.

Convocare.

Sâmbătă în 30 Novemvre st. v. (12 Decemvre st. n.) la 3 óre d. a. îşĭ ţine *Reuniunea fem. rom. pentru ajutorarea vĕduvelor sĕrace din Braşov şi Săcele* adunarea sa generală în sala cea mare a gimnasiului nostru.

Anunţând acésta, rugăm tot-deodată pe onoratele membre ale acestei Reuniunĭ a lua parte în numĕr cât mai mare la adunarea generală.

Braşov, 15 Noemvre st. v. 1896.

Maria Popea, presidentă. **Dr. I. Blaga,** secretar.

Din Bucovina.

Raport asupra conferenţei pastorale a decanatului Sucevei.

— Noemvre 1896.

In 26 Noemvre st. n. şĭ-a ţinut clerul din decanatul Sucevei conferenţa sa pastorală ordinară pentru anul curent. După ce s'a celebrat în biserica st. m. m. Dimitrie din Suceavă st. liturghie în sobor de cătră preoţii Dr. V. Tarnavschi, M. Sĕrbu şi N. Stefureac, s'a săvêrşit solemna docsologie spre învocarea Spiritului St. de cătră nou denumitul şi mult promiţĕtorul vicar protopresviteresc Căsian Tusinschi cu esistenţă numĕrósă în presenţa protopresviterului tractual Nicolai Bacinschi.

La órele 10 s'a adunat apoi întrégа preoţime într'o clasă a şcólei poporale centrale din loc spre a ţine conferenţa conform ordinei ḑilei. Aicĭ deschise în urma dispunerei protopresviterului tractual sus numitul vicar protopresviteresc după rostirea rugăciunei obicĭnuite conferenţa prin un discurs bine alcătuit şi bine simţit desfăşurând în mod detailat tóte evenimentele şi schimbările cele mai marcante din archidiecesă şi decanat finindu-l c'un întreit „sĕ trăéscă Maiestatea Sa prea graţiosul împĕrat, de al cărui scut s'a bucurat şi se bucură şi astăḑĭ st. nóstră biserică“.

După cetirea emiselor incurse în decursul anului s'a trecut apoi la cetirea temelor teologice, ca la întâiul punct din ordinea de ḑi, şi la desbaterea asupra lor. Aşa a desfăşurat într'un mod fórte nimerit şi cu multă precisiune păr. paroch G. Berariu tema pastorală despre „disciplina penitenţială în biserica ortodocsă din timpurile cele mai vechĭ până în ḑiua de astăḑĭ“, şi păr. coop. N. Stefureac tema dogmatică despre „materialism şi rĕsfrângerea lui“. S'a discutat apoi între altele cu deosebire asupra modului de delăturare a mai multor împedimente ivite în păstoria sufletéscă, finindu-se punctul acesta c'o discusiune asupra stării triste a cantorilor şi ponamarilor şi asupra modului sănării ei, la care a adaus păr. paroch Cercavschi, că îmbunătăţindu-se starea cantorilor, s'ar puté ei obliga, ca sĕ îngrijéscă de cântarea chorală. Trecêndu-se în fine la ultimul punct al ordinei ḑilei, adecă la propunerĭ eventuale s'a încins o discuţiă plină de vehemenţă şi indignare curgênd în torente fel de fel de nemulţămirĭ observate de cătră singuriţii păstorĭ sufletescĭ faţă de abusurile, ce se petrec pe lângă móştele st. m. m. Ioan cel Nou din mănăstirea din Suceavă sub conducerea actualului prior E. Ciuntuleac, carĭ abusurĭ (specule) ameninţă ortodocsismul cu periclitare. Resultatul acestei desbaterĭ vehemente a fost, că conferenţa a făcut la Inaltul consistoriu archiepiscopesc propunerea primită cu maioritate covĕrşitóre de voturĭ, ca acest for suprem bisericesc sĕ binevoéscă în interesul ortodocsismului a se informa despre nemulţămirile amintite şi sĕ dispue odată ce va afla de bine, ca rĕul ameninţător sĕ se delătureze.

Incheiându-se cu acésta ordinea ḑilei s'a subscris protocolul conferenţei şi s'a declarat apoi conferenţa de închisă. Décă o conferenţă pastorală, o corporaţiune întrégă, éră nu numai câţĭ-va inşĭ precum s'a îndrăsnit odată a se obiecta, sĕ simte îndemnată, ba chiar necesitată de a-se ocupa şi de clerul regular şi a face propuneri Inaltului Consistoriu relativ la unele inconveniente, ca cele ce provin în mănăstirea din Suceavă, nu cred, că ar mai puté cine-va dubita câtuşĭ de puţin despre adeveritatea celor arĕtate şi publicate până acuma şi a celor încă nepublicate.

Argus.

ULTIMÈ SCIRĬ.

Bucurescĭ, 7 Decemvre. Impăcarea dintre grupul Fleva şi guvern se dă ca definitivă. Guvernul actual, se asigură, e decis a face sĕ se revisuéscă procesul Metropolitului-Primat, care apoi îşĭ va da demisiunea remânênd archiereu.

Bucurescĭ, 7 Decemvre. La o interpelare a lui V. Kogalniceanu preşedintele consiliului P. S. Aurelianu rĕspunde, că în curênd cestiunea repausului de Duminecă va fi adusă în discuţiunea Camerei.

DIVERSE.

Când se începe veacul al 20-lea? „*Academie des Sciences*“ francesă a resolvat acum întrebarea de mult discutată, cel puţin încât privesce pe Francia. Un bărbat erudit a făcut întrebare la Academia francesă, când se va începe veacul al 20-lea? După Academia francesă veacul al 20-lea se va începe în 1 Ianuarie anul 1901. Bărbatul, care a făcut întrebarea s'a provocat la Ludovic XIV., Goethe şi Victor Hugo, carĭ au stabilit, că veacul al 20-lea se începe cu 1 Ianuarie 1900. Societatea academică francesă a fost de părerea, ḑicênd, că noi numĕrând anii cu începerea dela 1, nu póte fi începutul unui veac. Un an cu zero arată numai deceniile şi se refere la anii trecuţĭ, ér nicĭ decum la anii viitorĭ. Astfel după părerea Societăţii academice francese veacul al 20-lea se va începe cu 1 Ianuarie 1901.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Decemvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.25
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	122.25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.20
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.30
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.15
Imprum. ung. cu premii	151.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	136.75
Renta de hârtie austr.	101.35
Renta de argint austr.	101.35
Renta de aur austr.	122.70
Losurĭ din 1860	143.25
Acții de ale Băncei austro-ungară.	933.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	402.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	364.10
Napoleondorĭ	9.53
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.85
London vista	119.90
Paris vista	47.50
Rente de corône austr. 4%. . .	100.80
Note italiene	43 42½

Cursul pieței Brașov.

Din 8 Decemvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.47	Vênd.	9.50
Argint român.	Cump.	9.44	Vênd.	9.47
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.51	Vênd.	9.54
Galbenĭ	Cump.	5.62	Vênd.	5.66
Ruble rusescĭ	Cump.	126.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	38.30	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Nr. 3666—1896.

Concurs.

Camera de comerciu și industrie din Brașov escrie concurs pentru ocuparea postului nou creat de al doilea scriitor de oficiu cu salariu de 500 fl. și 100 fl. banĭ de cuartir.

Concurentul trebue sĕ scie vorbi și scrie limba maghiară și germană. Se vor preferi carĭ vor sci și limba română. Petițiile trebue scrise cu mâna proprie, pentru a se vedea scrisórea respectivului.

La petiție sunt a se aclude cartea de botez, testimoniile scolare și aplicarea de până acuma.

Ocuparea postului conform § 3 din regulamentul serviciului este numai pe durata de un an de probă.

Petițiile sunt a se înainta până la **14 Decemvrie a. c. 12 óre** în cancelaria camerei de comerciu și industrie (Strada Porții Nr. 65 etagiu I)

Brașov, 2 Decemvrie 1896.

Camera de comerciu și industrie:

Karl Fabritius, președinte. Eugen Jekelius secretar.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1896.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Tren mixt	Tren accel.	Tren accel.	Tren de persón.
10 —	8.05		8.05	2 00	pl.	Viena . . .	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok . .		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11.33	12.47		P.-Ladány . .		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare .	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezö-Telegd .		10.07	7 10	2 01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4.06			Bratca . . .		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia . . .		8.32	5.49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău . .		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5 55	sos.	Clușiu . . .	pl.	6.13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10 45	tr.pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2 52	6.27		Apahida . .			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10.40	4 45	7.27		Ghiriș . . .		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea . .		Teiuș Arad Budapest	3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1.09	11.49	6.08			Uiuóra . . .			2.49		2.08	4.27
11.09	1.16	11.59	6.19			Vințul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	11.40	12.29	6.57	8.17		Aiud . . .			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.55	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuș . . .	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05		1.30		8.38	pl.		sos.	3.18	1.29		12 57	3.06
12.33		2.08				Crăciunel . .			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blașiu . . .		2.48	12.40		11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa . .			12.01		11.28	1.54
1.34		3.31		9.42	sos.	Copșa-mică .	pl.	2.15	11.41		11.10	1.35
2.13		3.46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14		11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaș . . .			10.55		10.48	12.45
3.04		4 45		10.22		Elisabetopol .		1.40	10.21		10 18	12.16
3.40		5 27		10.51		Sighișóra . .		1.06	9.42		9.43	11.33
4.03		6 12		11.12		Hașfalĕu . .		12.52	9.12		9.19	11.16
5.34		7.50		12.26		Homorod . .		11.54	7.45		7.38	10.03
6.12		8.37		12.58		Agoștonfalva .			7.02		7.22	9.25
6.41		9.07		1.15		Apața . . .		11.11	6.36		6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra . .			5.58		6.33	8.28
8.—		10.25		2.09	sos.	Brașov . . .	pl.	10.10	5.08		5.57	7.48
3.55		11.—		2.19	pl.		sos.	10.05	5.20			9.08
4.40		12.26		3 01		Timiș . . .		9.39	4.14		5.20	8.28
5.10		1 11		3.31		Predeal . .		9.12	3.32		4.14 3.32	8.01
12.00		8 30		9.30	sos.	Bucurescĭ . .	pl.	5 35	9.15			3.15

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Tren. mixt	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtŭ
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoș . . .		7.02	1.58	7.38	9.59
4.12	9.37	4.37	12.26		Cipău . . .		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oșorhei . .	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9 35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs. . .	pl.		7.54	3.30	8.05

Ghiriș — Turda

tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.		tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.
7 33	11.—	5.—	10.21	Ghiriș	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraș

tren de persón.	Tren mixt	tren de persón.	tren mixt					tren mixt	Tren mixt	tren de persón.	tren de persón.
2.20	4.45	11.55	7.10		pl.	Copșa mică .	sos.	9.34	3.05	6.23	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Ocna . . .		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu . . .	pl.	7.44	12.57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29	Marța și Vinerea		8.57
	6.16		3.58			Avrig . . .		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraș . .	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

tren mixt	tren mixt	tren mixt	tren mixt		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brasov — Zêrnești

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55		Brașov	7.44	1.29	
10.28	6.36		Zernești	6.20	12.05	

Mureș-Ludoș — Bistrița

4.—	9.10 (Numaĭ Luni comunică)	4.20 (N. Marța comunică)	Mureș-Ludoș		6.46	7.21 (Numaĭ Vinerĕ circulă)
5 03	10.28	5.35	Zau		5.49	6.24
6 48	12 41		Țagu-Budatelic . .		4.50 (Circulă numaĭ Marța)	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie .		3.44	8.46
8.33	3.02		Lechința		2.48	7.43
9 07	3.41		Ș.-Măghiăruș . . .		2.01	6.52
9.59	4.55		Bistrița		1.16	5 55

Arad — Timișóra

6.20	11.25	5.—		Arad		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timișóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5.10	Seghedin.	6 05	2 30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	2.15	pl. Sibiiu . sos.	7.10	9.20
5.42	2.27	„ Selemberk „	6.57	9 07
6.06	2.51	„ Cisnădie pl	6.36	8.46

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3 22	11.08	Sighișóra . . .	9.51	5.32
3.54	11.48	Hașfalĕu . . .	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Notă: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrațĭ cu liniĭ mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.